

Studieplanrevisjon

Rediger	6-3-Gradnavn	6-3-Vertsenhet	3-1-Opprettet	3-Godkjent	2-2-Politiattest	4-1-Rammeplan	14-2-Skikkehetsvurdering	13-1-Praksis	6-2-Samlingsbasert	Gjelder studieår
	Lektorutdanning i samfunnsfag for trinn 8-13	SU-ISS	19.02.2008	20.02.2017	Ja	Ja	Ja	Ja	nei	2017/2018

Studieprogrammet er et samarbeid mellom Institutt for sosiologi og statsvitenskap (ISS), Institutt for lærerutdanning (ILU) og de fakulteter/enheter som tilbyr fag 2. Studiet administreres av Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap. Institutt for sosiologi og statsvitenskap er vertsinstitutt og ansvarlig enhet. Emnene i sosiologi og statsvitenskap gis av Institutt for sosiologi og statsvitenskap. Institutt for lærerutdanning har det faglige ansvaret for profesjonsfaget (pedagogikk, fagdidaktikk, praksis).

Varighet, omfang og nivå

6-3-Omfang (år): 5,0

6-2-Organisering: heltidsstudium

6-2-Omfang (sp): 300,0

6-4-Arbeidsbelastning: 40-42,5 timer per uke

6-5-NKR-nivå: 2. syklus

Opptakskrav

For opptak til lektorutdanningen kreves det

- generell studiekompetanse, og
- minimum 35 skolepoeng, og
- et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i norsk (393 timer) og 4,0 i matematikk (224 timer).

Karakterkravet i matematikk er oppfylt dersom ett av følgende programfag er bestått: S1, S2 R1 eller R2.

Opptakskrav til lærerutdanningen er nærmere beskrevet på Samordna opptaks nettsider www.samordnaopptak.no. I forbindelse med opptak må studenten legge fram politiattest, jf. kap. 1 i forskrift om opptak til høyere utdanning.

2-1-Opptaksform: Samordna opptak

Innledning

Lektorutdanningen i samfunnsfag for trinn 8 - 13 er et forskningsbasert og praksisnært profesjonsstudium som kvalifiserer for arbeid i ungdomsskole og videregående skole. Målet er å utdanne lærere som kan vekke unge menneskers engasjement for læring og å gi dem et positivt møte med samfunnsfag. Lektorutdanningen i samfunnsfag gir en solid fagspesifikk kompetanse i sosiologi og statsvitenskap gjennom en allsidig skoleing i fagenes ulike tilnæringsmåter, teorier, metoder og emner. Gjennom et integrert femårig studieløp gir lektorstudiet en gir solid fagkompetanse i samfunnsfag, og et annet undervisningsfag, og profesjonsfaglig kompetanse i pedagogikk og fagdidaktikk. Veiledet praksis i skolen er integrert i studieløpet. Studiet avsluttes med en selvvalgt profesjonsrelevant masteroppgave. Arbeidet med masteroppgaven gir kandidaten erfaring med vitenskapelig arbeid og metode, og innsikt hvordan kunnskap blir til. Dette gjør våre lektorkandidater i stand til å kunne fortsette utviklingen av egen fagkompetanse og undervisningspraksis, og til å bidra til forskningsbasert utvikling av skolens praksis. Utdanningen gir også gir en mer generell kompetanse til å bruke sosiologiske og statsvitenskapelige analysemetoder til å forstå og løse praktiske samfunnsproblemer.

Lektorutdanningen i samfunnsfag har to studieretninger: Sosiologi og statsvitenskap.

Modellen for lektorutdanningen bygger på de målene og kravene som er satt i forskrift om rammeplan for lektorutdanning for trinn 8–13, fastsatt av Kunnskapsdepartementet 18. mars 2013 <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-03-18-288>

Læringsutbytte

En kandidat fra NTNUs lektorutdanning skal være kjent for sin faglige styrke og integritet, sitt bidrag til elevenes kunnskapsutvikling og personlige vekst samt sin evne til nyttenkning og utvikling av faginnhold, læringsmiljø og læringsmetoder. En lektor fra NTNU skal medvirke til elevens dannelse som aktiv deltaker i et demokratisk samfunn. En student som har fullført programmet forventes å ha oppnådd følgende læringsutbytte, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

- har avansert kunnskap innenfor valgte fag og spesialisert innsikt i et profesjonsrelevant fagområde
- har omfattende kunnskap om sentrale trekk ved ulike sosiale institusjoner (ved fordypning i sosiologi)
- har omfattende kunnskap om sentrale trekk ved politiske systemer (ved fordypning i statsvitenskap)
- har inngående kunnskap om vitenskapelige problemstillinger, forskningsteorier og metoder i faglige, pedagogiske og fagdidaktiske spørsmål- har bred forståelse for skolens mandat, opplæringsens verdigrunnlag og opplæringsløpet
- har inngående kunnskap om relevant forskningslitteratur og gjeldende lov- og planverk, og kunne anvende denne på nye områder som er relevant for profesjonsutøvelsen
- har kunnskap om ungdomskultur og ungdoms utvikling og læring i ulike sosiale og kulturelle kontekster- har kunnskap om barn og unge i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge, om deres rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv, og om hvordan sette i gang nødvendige tiltak etter gjeldende lovverk.

Ferdighet

- kan utvikle forskbare problemstillinger med utgangspunkt i faglitteraturen og aktuelle temaer
- bruker samfunnsvitenskapelige forskningsmetoder til å forstå, kritisk vurdere, og håndtere praktiske samfunnsproblemer
- kan utføre selvstendig vitenskapelig planleggings-, utrednings- og forskningsarbeid i både privat og offentlig sektor
- kan formidle vitenskapelig kunnskap i en akademisk og populærvitenskapelig form
- kan anvende forsknings- og erfaringsbasert kunnskap til å planlegge og lede undervisning som fører til gode faglige og sosiale læringsprosesser på selvstendig og faglig grunnlag
- kan bruke varierte arbeidsmetoder, relevante metoder fra forskning og faglig utviklingsarbeid til å differensiere og tilpasse opplæring i samsvar med gjeldende læreplanverk, og skape motiverende og inkluderende læringsmiljø
- kan beskrive kjennetegn på kompetanse, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger, og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og egen faglig utvikling
- kan identifisere særskilte behov hos barn og unge, herunder identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten kunne etablere samarbeid med aktuelle tverrfaglig og tverretatlige samarbeidspartnere til barnets beste.

Generell kompetanse

- kan bidra til innovasjonsprosesser og nytenkning og gjennomføre profesjonsrettet faglig utviklingsarbeid
- kan formidle og kommunisere faglige problemstillinger knyttet til profesjonsutøvelsen på et faglig avansert nivå
- kan opptre profesjonelt og kritisk reflektere over og analysere faglige, profesjonsetiske og utdanningspolitiske spørsmål og problemstillinger- kan med stor grad av selvstendighet videreutvikle egen kompetanse og bidra til både kollegers og skolens faglige og organisatoriske utvikling
- kan bygge relasjoner til elever og foresatt, og samarbeide med aktører som er relevante for skoleverket

*Tillegg***Oppbygging av studiet**

Den femårige lektorutdanningen i samfunnsfag består av:

- Obligatoriske fagemner (felles for begge studieretninger) (67,5 sp): POL1000 (Ex.fac.), SOS1001, SOS1002, SAM1020, SOS3005
- Fag 2 (60 sp): Vanligvis et årsstudium med emner på 1000-nivå.
- Emner i profesjonsfaget (pedagogikk, fagdidaktikk og praksis) (60 sp): PPU46XX-emner (inkl. PPU4601 Pedagogikk 1 som er perspektivemne)
- Studieretningsemner for studenter som velger studieretning sosiologi: (75 sp): SOS2000, bacheloroppgaven SOS2900, SOS3001, ett emne i rekken SOS2006-SOS2010, SOS3007 og tre emner i rekken SOS3601-SOS3610-
- Studieretningsemner for studenter som velger studieretning statsvitenskap (75 sp): Ett av emnene POL1001 og POL1002, bacheloroppgaven POL2900, POL3001, POL3006 og to emner i rekken POL3502-POL3524
- Masteroppgave i studieretningsfag (30 sp): POL3901 eller SOS3901
- Fellesemner: EXPH0003 Filosofi og vitenskapsteori (7,5 sp), PPU4601 Pedagogikk 1 og POL1000 (Ex.fac.)

Studiet gir undervisningskompetanse i to fag. Ett av disse to må være sosiologi eller statsvitenskap, som man spesialisere seg i helt til masternivå. Valg av fag 2 er friere, og utgjør 60 studiepoeng av graden (tilsvarende et årsstudium).

Profesjonsfaget skal særlig ivareta sammenhengen mellom pedagogikk, fagdidaktikk og praksisopplæring. I profesjonsfaget inngår også vitenskapsteori og forskningsmetode. Faget danner den lærerfaglige plattformen i utdanningen, er praktisk rettet, er et verdi- og dannelsesfag og gir studentene en felles identitet som lærer i skolen. Profesjonsfaget skal bidra til kunnskap om mangfoldet i elevenes bakgrunn og faglige forutsetninger, og bidra til at studentene utvikler kompetanse om elevenes utvikling og læring. Profesjonsetiske perspektiver vil være gjennomgående i faget. Fra 6. semester velger studentene enten studieretning statsvitenskap eller studieretning sosiologi. Avhengig av hvilken studieretning som velges, avsluttes utdanningen med en masteroppgave på 30 studiepoeng i enten sosiologi eller statsvitenskap. Studenter som tar studieretning sosiologi bør gjennomføre SOS2900 Bacheloroppgave, SOS2000 og ett av emnene i serien SOS2006-SOS2010 i samme semester. Undervisningen er lagt opp slik at det er sammenheng mellom emnene. Studenter som planlegger en annen progresjon, bør først snakke med en studieveileder ved fakultetet eller ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap.

Spesialemnene på masternivå gis normalt en gang hvert studieår, men tilbudet avhenger av ressursituasjonen på instituttet. Dersom det melder seg 6 eller færre studenter til et planlagt emne i serien SOS3601-SOS3610, POL3502-POL3524 de to første undervisningsukene, blir undervisningen gitt som et veiledet lesekurs. Eksamen vil bare bli avholdt i de semestre det undervises i de enkelte emner.

Valg av fag 2/Fag 2 er totalt 60 sp og tilsvarer et årsstudium. 52,5 sp av fag 2 tas i tredje og fjerde semester. De siste 7,5 studiepoengene er et emne med fleksibel undervisning som tas i femte semester sammen med profesjonsfaget, praksis og SAM1020. Fag 2 velges fortrinnsvis fra listen med anbefalte fag 2 under. Det er også mulig å velge fag 2 fra listen over andre fag 2 som kan velges i samråd med veileder. For disse fagene kan vi ikke garantere at alle undervisningstimer, seminarer eller gruppetimer ligger kollisjonsfritt i timeplanene. Ta kontakt med studieveileder for nærmere informasjon om mulige praktiske konsekvenser. Det er mulig å søke til Institutt for sosiologi og statsvitenskap om å få andre fag enn de som er nevnt nedenfor som fag 2. Søknaden må begrunnes.

Valg av fag 2 gjøres via utdanningsplanen på Studweb innen 1. juni i 2. semester. Enkelte av fagene har et begrenset antall plasser. Rangering for opptak til adgangsbegrensede fag/emner gjøres etter NTNUs rangeringsregler fastsatt i NTNUs opptakskrift.

Studentene bør tenke gjennom flere spørsmål før de skal velge fag 2:

- Hvilket fag passer best til egne interesser og egenskaper?
- Hvilke fag virker interessante? For å bli en god lærer er det viktig at man liker faget sitt.
- Hvordan vil valget bidra til at man i jobben som lærer kan trives og få brukt sine sterke sider?
- Hvordan kan kombinasjonen av fag bidra til variasjon i arbeidshverdagen?
- Hvordan vil valget påvirke mulighetene i arbeidsmarkedet som lærer?

Arbeidsmarkedet for lærere er ikke likt over hele landet. Det avhenger av hvor i landet man søker jobb. I skolen er det noen fag som har mer undervisning enn andre, og det er forskjeller mellom ungdomsskolen og videregående skole. Dersom man velger to fag med lite undervisningstid må man kanskje undervise i flere klasser for å fylle en hel stilling. I noen fag utdannes det mange, i andre fag få lærere, sammenlignet med det samfunnet trenger, eller kommer til å trenge i årene som kommer.

Nedenfor følger godkjente emnegrupper på 60 studiepoeng for anbefalte fag 2. Utfyllende informasjon om fag 2 fremgår av studieplan for det gjeldende årstudiet.

ANBEFALTE FAG 2*Nordisk (norsk) årsstudium*

- 3. semester: NORD1102, NORD1108
- 4. semester: NORD1106, NORD1104, NORD2000-emne
- 5. semester: NORD2600

Skrivetrening på bokmål og nynorsk inngår i studiet. Alle skriftlige innleveringer inkludert eksamen i NORD1102 og NORD1108 skal skrives på bokmål, og alle skriftlige innleveringer inkludert eksamen i NORD1104 og NORD1106 skal skrives på nynorsk.

Ansvarlig fakultet: Det humanistiske fakultet

Engelsk årsstudium

- 3. semester: ENG1004, ENG1201, ENG1302
- 4. semester: ENG1001, ENG1101, ENG1303, ENG1404
- 5. semester: ENG2153

Det forutsettes kunnskaper og ferdigheter tilsvarende høy måloppnåelse i engelsk som programfag over to år på studiespesialisering i videregående skole.

Ansvarlig fakultet: Det humanistiske fakultet

Spansk årsstudium

- 3. semester: SPA1100, SPA1401, SPA1201
- 4. semester: SPA1301, SPA1202, SPA1104, SPA1402
- 5. semester: SPA2401

Studenter som tas opp til årsstudiet i spansk, anbefales å ha gjennomført spansk nivå 2 i studiespesialiserende utdanningsprogram i den videregående skolen med et godt resultat, eller tilsvarende forkunnskaper. Studentene kan styrke sin språkkompetanse ved å ta innføringsemnet SPA0502 i tillegg i 3. semester.

Ansvarlig fakultet: Det humanistiske fakultet

Tysk årsstudium

- 3. semester: TYSK1003, TYSK1101, TYSK1401
- 4. semester: TYSK1102, TYSK1402, TYSK1305
- 5. semester: TYSK2301

Det anbefales at studentene ved opptak har kompetanse i tysk som tilsvarer kunnskapene fra tysk nivå 2 i studieretning for allmenne fag/studiespesialiserende utdanningsprogram i den videregående skolen. Undervisningen gis i all hovedsak på tysk. Studentene kan styrke sin språkkompetanse ved å ta innføringsemnet TYSK0502 i tillegg i 3. semester.

Ansvarlig fakultet: Det humanistiske fakultet

Fransk årsstudium

- 3. semester: FRA1001, FRA1100, FRA1200
- 4. semester: FRA1102, FRA1103, FRA1302, FRA1401
- 5. semester: FRA2305

Det anbefales at studentene ved opptak har kompetanse i fransk som tilsvarer kunnskapene fra fransk nivå 2 i studiespesialiserende utdanningsprogram i den videregående skolen. Undervisningen gis i all hovedsak på fransk. Studentene kan styrke sin språkkompetanse ved å ta innføringsemnet FRA0502 Fransk II i tillegg i 3. semester.

Ansvarlig fakultet: Det humanistiske fakultet

Kroppsøving og idrett emnesamling (adgangsbegrenset)

- 3. semester: IDRSA1012, IDRSA1015, IDRSA1018
- 4. semester: IDRSA1016, IDRSA1010
- 5. semester: IDRSA1013

Det er satt av ti plasser internt til lektorstudenter på emnesamling i kroppsøving og idrett som fag 2.

Ansvarlig fakultet: Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Matematikk årsstudium

- 3. semester: MA1101, MA1201, TMA4140
- 4. semester: MA1102, MA1103, MA2401 eller MA1202, ST1101
- 5. semester: MA1301

Krever samme forkunnskaper fra videregående skole som for opptak til årsstudiet i matematikk via Samordna opptak.

Ansvarlig fakultet: Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk

Andre fag 2 som kan velges i samråd med studieveileder:

Historie årsstudium

- 3. semester: HIST1350 (15 sp) og EXFAC0015 (7,5 sp)
- 4. semester: HIST1500 (22,5 sp.) + valgbart 2000-emne (7,5 sp.)
- 5. semester: HIST2535 (7,5 sp.)

Ansvarlig fakultet: Det humanistiske fakultet

Geografi årsstudium

- GEOG1000, GEOG1001, GEOG1003, GEOG1004, GEOG1005, GEOG1007.
- Fag 2-emne i 5. semester: GEOG1003

Ansvarlig fakultet: Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Religionsvitenskap årsstudium

- RVI1010, RVI1020 RVI1030, RVI1040 og RVI1050
- Fag 2-emne i 5. semester: RVI1010

Ansvarlig fakultet: Det humanistiske fakultet

Andre samfunnsfag som fag 2

Vi gjør spesielt oppmerksom på at faget samfunnsfag i grunnskolen er likt fordelt mellom historie, geografi og samfunnskunnskap. Den femårige lektorutdanningen i samfunnsfag faller inn under samfunnskunnskap, og gir automatisk undervisningskompetanse for hele samfunnsfaget. Vi anbefaler derfor ikke at fag 2 velges blant de to andre samfunnsfagene geografi og historie. I videregående utdanning er dette noe annerledes, med historie og geografi som egne fag. Likevel er det fag med begrenset undervisningstid, noe som kan skape problemer med tanke på å få full stilling i skolen. Det anbefales at studenter velger et fag med flere undervisningstimer i skolen som fag 2.

Om studieretning sosiologi

Sosiologi er studiet av mønstrene og prosessene i samfunnslivet. Dette fagområdet ser på hvordan mennesker påvirker hverandre, og hvordan de former de små og store fellesskapene de tilhører. Fordypningen i sosiologi gir en spesifikk kompetanse knyttet til å studere den enkeltes situasjon og utvikling under ulike sosiale vilkår og forholdene innenfor og mellom grupper, organisasjoner, institusjoner og samfunn.

Om studieretning statsvitenskap

Statsvitenskap er studiet av politisk virksomhet i og mellom samfunn. Faget har fokus på de politiske institusjonenes rolle på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå og på enkeltpersoner og gruppers politiske adferd. Fordypningen i statsvitenskap gir en spesifikk kompetanse knyttet til utforming, innholdet i og konsekvensene av vedtak som fattes av styringsorganene i samfunnet i Norge og andre land samt konflikt og samarbeid i verdenssamfunnet.

Valg av studieretning gjøres via utdanningsplanen på Studweb innen 1. juni i 3. semester.

Progresjonskrav og forkunnskapskrav i profesjonsfag- og praksisemnene: Emnene i profesjonsfaget må tas i den rekkefølgen som er gitt i studieplanen. For å kunne gjennomføre profesjonsfaget, stilles det i tillegg krav til avlagte studiepoeng (sp) i fag 1 og fag 2.

3. semester: Forkunnskapskrav for PPU4602 Pedagogikk 2 og for PPU4612 Praksis 2:

- Godkjent for eksamen i PPU4601 Pedagogikk 1
- Bestått PPU4611 Praksis 1

5. semester: Forkunnskapskrav for PPU46XX Fagdidaktikk 1 i begge fag, og for PPU4613 Praksis 3:

- Bestått PPU4602 Pedagogikk 2
- Bestått PPU4612 Praksis 2
- Bestått til sammen 90 sp i fag 1 og fag 2, minimum 37,5 sp i hvert fag.

8. semester: Forkunnskapskrav for PPU46XX Fagdidaktikk 2 i begge fag, for PPU4603 Pedagogikk 3, og for PPU4614 Praksis 4:

- Bestått PPU46XX Fagdidaktikk 1 i begge fag
- Bestått PPU4613 Praksis 3
- Bestått minimum 60 sp i fag 1
- Bestått minimum 60 sp i fag 2

Læringsformer

På lektorstudiet møter man mange forskjellige læringsformer og disse er beskrevet i de enkelte emnebeskrivelser. Undervisningen omfatter for eksempel forelesninger, ulike former for seminar, individuell veiledning, veiledet gruppearbeid, veiledet undervisningspraksis, digitale øvinger, praktiske øvelser og prosjektarbeid.

I studiet integreres fagkunnskap med profesjonsrettede arbeidsformer. I emner hvor det er naturlig å arbeide med fagstoffet i grupper (for eksempel gruppetimer, seminar eller workshop) skal det etableres egne læringsarenaer for studentene på lektorprogrammet. Studentene skal ha mulighet til å arbeide med fagstoffet på en profesjonsrelevant måte og drøfte faglige erfaringer og formidlingsformer med hverandre.

Vurderingsformer

I løpet av studiets fem år får studentene vurdert sine kunnskaper og ferdigheter med ulike former for eksamener, obligatoriske aktiviteter og oppgaver. Vurderingsformene kan være skriftlige eller muntlige, og de kan være individuelle eller samarbeidsoppgaver. Studentarbeid vurderes med bokstavkarakter (A – F), uttrykkene bestått/ikke bestått eller godkjent/ikke godkjent. Vurderingsformene gjenspeiler læringsmålene i de enkelte emnene. Lektorutdanningen er et tverrfaglig profesjonsstudium og har derfor stor variasjon i vurderingsformene. De vurderingsformene som har størst omfang, er bacheloroppgaven i undervisningsfag 1, praksis i skolen, forsknings- og utviklingsprosjektet i profesjonsfaget og masteroppgaven i det avsluttende studieåret.

Internasjonalisering

Det er mulig å ta deler av lektorutdanningen i samfunnsfag i utlandet. Et delstudium i utlandet vil gi stor lærings- og modningsverdi i form av språkferdighetstrening og kulturerfaring. Men et utenlandsopphold krever en del planlegging, og det er derfor viktig at man tar kontakt med en studieveileder i god tid før oppholdet. Søknad om delstudier i utlandet må forhåndsgodkjennes innen gitte frister. For studenter som ønsker å ta deler av studiet i utlandet er 9. semester tilrettelagt for utenlandsopphold. Det er også mulig å bytte 9. med 7. semester for utveksling.

De som ønsker et utenlandsopphold som del av sitt fag 2, kan velge å ta 4. semester i utlandet. Institutt for lærerutdanning (ILU) kan for et begrenset antall studenter tilby muligheter for å gjennomføre en praksisperiode i utlandet. NTNU har samarbeidsavtaler om studentutveksling med en lang rekke universiteter i verden. Et anbefalt universitet for delstudier i utlandet for lektorutdanningen i samfunnsfag er Newcastle University, Storbritannia.

Entreprenørskap, innovasjon og nytenkning

Samfunn og skole er alltid i endring, og rollen som lektor krever det at man stadig utvikler sin egen praksis og bidrar til skolens utvikling i tråd med endrede behov og mål. I profesjonsfaget får man innsikt i sammenhenger mellom lærerprofesjonen og skolens funksjon i samfunnet. Alle lektorstudenter gjennomfører et forsknings- og utviklingsprosjekt med utgangspunkt i en relevant problemstilling i praksisfeltet. I dette arbeidet kobler studentene teori og praksis og tar i bruk utprøvningsmetoder, innsamlingsmetoder og analyseredskaper. Slik kompetanse danner grunnlaget for nytenking rundt egen praksis og utvikling av skolen i sin helhet. I § 2 i forskrift om rammeplan for lektorutdanning trinn 8-13 <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-03-18-288> beskrives denne kompetansen slik: Kandidaten kan bidra til innovasjonsprosesser og nytenking og gjennomføre profesjonsrettet faglig utviklingsarbeid og legge til rette for at lokalt arbeids-, samfunns- og kulturliv kan involveres i opplæringen.

Yrkesmuligheter

Med femårig lektorutdanning i samfunnsfag for trinn 8 - 13 er man først og fremst kvalifisert som lærer i videregående skole og i grunnskolen ungdomstrinn. Fagbakgrunnen er avgjørende for hvor det er størst muligheter for å få lærerjobb. Ikke alle fag undervises i grunnskolen, men de aller fleste finnes i en eller annen form i videregående skole. Man kan også jobbe innen voksenopplæringen. I tillegg gir lærerutdanning muligheten til mange andre roller i arbeidslivet, som yrker hvor det kreves generell samfunnsvitenskapelig kompetanse, pedagogisk kompetanse og god formidlingsevne. I grunnskolen kvalifiserer femårig lektorutdanning til å undervise i samfunnsfag fra 8.-10. årstrinn. Avhengig av hvilket fag som velges som fag 2, kvalifiserer utdanningen også til å undervise i andre fag i grunnskolen. I videregående skole kvalifiserer utdanningen til å undervise i fellesfaget samfunnsfag. Dette faget undervises i alle utdanningsprogram i videregående skole (både studiespesialiserende og yrkesfaglige). Videre kvalifiserer utdanningen til å undervise i følgende programfag som i videregående skole undervises i Vg2 og Vg3 i programområde for samfunnsfag og økonomi:

- Politikk og menneskerettigheter
- Sosiologi og sosialantropologi
- Sosialkunnskap

Som lærer skal du også ha innsikt i elevens oppvekstmiljø og livssituasjon og kunne tilpasse opplæringen til den enkelte elev. Du må også kunne samarbeide med foreldre/foresatte, bedrifter, etater, foreninger og andre som kan bidra til et godt og allsidig lærings- og oppvekstmiljø. Utdanningen gir deg også den kompetansen. Samtidig som utdanningen gir lærerkompetanse, kvalifiserer den også blant annet til planleggings- og utredningsoppgaver innenfor offentlig forvaltning og privat næringsliv, formidlings- og informasjonsoppgaver i ulike informasjonsorganer, arbeid i interesse-organisasjoner og ledelsesoppgaver.

Videre studier

Dersom man ønsker å utvide kompetansen etter fullført lektorutdanning, kan man for eksempel ta et ekstra undervisningsfag på 60 studiepoeng for å kvalifisere for stillingstittelen Lektor med tilleggsutdanning. Ta kontakt med studieveileder for informasjon om forlengelse av studieretten ved NTNU. Med femårig lektorutdanning har man også faglig kompetanse til å søke opptak til forskerutdanning (Ph.d.), som i sin tur gir mulighet for forsknings- og undervisningsstillinger ved universitet og høyskoler.

Praksisstudier

Omfanget av praksisopplæringen er på 100 arbeidsdager og er fordelt over de fire første studieårene. Studentene må ha bestått studieårets praksis for å kunne gå videre i praksisopplæringen. All praksis må være avsluttet og bestått før avsluttende eksamen i lektorutdanningen. Praksisfeltet er en viktig læringsarena, og det legges vekt på å se sammenhenger mellom erfaringene studenten gjør i praksis og teoretiske perspektiver de møter i studiet. For å realisere målene i praksisopplæringen, kreves et samspill mellom praksiserfaringer, teori og analyse. Praksisopplæringen er veiledet, vurdert og variert. All praksis foregår i autentiske yrkesituasjoner. Det er en progresjon i praksis. Opplæringen starter med gruppebasert observasjonspraksis i første studieår, og i den siste praksisperioden skal studentene ha en sammenhengende praksisperiode med særlig fokus på selvstendig opplæringsansvar. Studentene gjennomfører undervisningspraksisen i sine to fag. Studentene skal ha praksisopplæring både i grunnskolen ungdomstrinn og i videregående skole. Studenter med fagbakgrunn fra fellesfagene i videregående skole skal møte elever på ulike studieprogrammer i løpet av praksisopplæringen. Kurs i skolens indre liv, utvikling av lærerprofil, mikroundervisning og utviklingssamtaler inngår også i praksisopplæringen. Institutt for lærerutdanning ved Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap har ansvaret for praksisopplæringen.

Før man kan gå ut i praksis må man signere en taushetsklærning der man bekrefter å være kjent med og plikter å overholde taushetsplikten. Som praksisstudent stilles de samme krav til taushet om noens personlige forhold som for yrkesaktive lærere. For personale i barnehager, skoler og andre praksisinstitusjoner gjelder bestemmelsene i forvaltningslovens §13 <http://lovdata.no/lov/1967-02-10/§13>. De samme paragrafene gjelder for studenter.

Krav om skikkethet

Lektorutdanningen er omfattet av skikkethetsvurdering. Det innebærer at NTNU foretar en løpende vurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer. Skikkethetsvurderingen foretas gjennom hele studiet, både i den teoretiske og den praktiske delen. Skikkethetsvurderingen er hjemlet i lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven), § 4-10, og i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-30-859q=skikkethet>. Forskriften fastsetter kriteriene for vurderingen og prosedyrene ved saksbehandlingen. Mer informasjon om skikkethetsvurdering ligger på NTNUs interne nettsider: <https://innsida.ntnu.no/wiki/-/wiki/Norsk/Skikkethetsvurdering>

Spesielle krav og betingelser

Andre relevante opplysninger

Oppgaveskriving

Oppgaver levert til vurdering innenfor fagene sosiologi og statsvitenskap, både på bachelor- og masternivå, skal, i tillegg til faglig innhold, tilfredsstillende spesifikk krav til vitenskapelig form. Oppgavens vitenskapelige form inngår i kriteriene for vurdering av oppgaver på alle nivåer. Det er ikke tillatt å reproducere semesteroppgaver eller andre skriftlige arbeider andre har skrevet. Det er heller ikke tillatt å reproducere eller foreta lette omarbeidelser av semesteroppgaver som en selv tidligere har levert inn. Ved fusk / forsøk på fusk risikerer en annullering av vurdering, samt utestenging fra NTNU og andre norske universiteter i inntil ett år. Innpassing til studiet/Innpassing av emner/fag gjøres i henhold til universitets- og høyskoleloven. Siden femårig lektorutdanning er et helhetlig profesjonsstudium og det er begrenset antall praksisplasser, er man imidlertid ikke garantert å få tilsvarende reduksjon i lengden på studiet. Det betyr at den totale studietiden kan bli fem år, på tross av at man har fått faglig fritak for emner/fag som er fullført før opptak.

Overgangsordninger

Innpassing/godkjenning av PPU4000

For studenter som har avlagt PPU4000 som kull 2013-student høsten 2013 eller våren 2014 gjelder følgende: PPU4000 godkjennes som tilsvarende PPU4601 + PPU4611
For alle andre som har avlagt PPU4000 gjelder følgende:

- PPU4000 godkjennes som tilsvarende PPU4601
- For å få godkjent praksis i henhold til forskrift om rammeplan for lektorutdanning for trinn 8-13, må PPU4611 avlegges.

Overgangsordning for 5-årig lektorutdanning med opptak høsten 2012 eller tidligere for studieåret 2017-2018:

Høsten 2013 ble forskrift om rammeplan for lektorutdanning for trinn 8–13 innført. Studenter som startet på 5-årig lektorutdanning høsten 2012 eller tidligere skal imidlertid fullføre lektorutdanningen med PPU-del etter rammeplan av 2003. For studieåret 2017–2018 betyr det at studentene følger studieplan og emnebeskrivelser (emner med emnekode PPU47XX) med tilhørende læringsmål og vurderingsordning for PPU for allmennfag. PPU47XX-emnene vil etter hvert legges ned. Under følger en oversikt som viser siste mulighet til å følge undervisning og avlegge eksamen i disse emnene. Studenter som ikke består PPU-delen av studiet innen de angitte fristene, vil måtte fullføre utdanningen sin i henhold til den nye rammeplanen. Dette vil kunne medføre at allerede avlagte emner ikke godkjennes og at deler av utdanningen dermed må tas på nytt.

PPU4000 Examen paedagogicum:

- Emnet ble undervist siste gang studieåret 2015-2016.
- Siste mulighet for å avlegge eksamen i emnet var høsten 2016.

PPU47XX Pedagogikk, praksis og fagdidaktikk del 1:

- Emnene ble undervist siste gang høsten 2015.
- Siste mulighet for å avlegge eksamen i emnene var våren 2017.

PPU47XX Pedagogikk, praksis og fagdidaktikk del 2:

- Siste mulighet for å følge undervisning i emnene var våren 2017.
- Siste mulighet for å avlegge eksamen i emnene var høsten 2018.

For studenter tatt opp høsten 2010 eller tidligere:

Emnet SOS1020 Praktisk forskningsmetode (7,5 sp) ble lagt ned fra og med studieåret 2011/2012. Studenter som ikke har tatt SOS1020 tidligere, skal ta SAM1020 (7,5 sp) som erstatning.

- Studieretning statsvitenskap: Studenter som allerede har tatt et emne i rekken POL2003-POL2011 (bachelorprosjekt i statsvitenskap) kan bruke dette emnet som erstatning for POL2900 Bacheloroppgave i statsvitenskap.
- Studieretning sosiologi: Fra og med studieåret 2011/2012 ble emnene SOS2003-SOS2005 lagt ned. Studenter som er tatt opp før høsten 2011 og som mangler et valgfritt emne på 15 studiepoeng innenfor studieretning sosiologi, kan enten velge å ta SOS1006 Mediesosiologi (15 sp), eller SOS2000 og et emne i rekken SOS2006-SOS2009, eller to emner i rekken POL2013-POL2017. Fra og med studieåret 2011/2012 endret SOS2001 Bacheloroppgave i sosiologi emnekode til SO2900. Studenter som tidligere har avlagt SOS2001 får dette godkjent. Ta kontakt med Institutt for sosiologi og statsvitenskap hvis du er usikker på hvilke emner du har eller mangler for å oppfylle kravet til din studieretning.

Ekskursjoner

Frister og valg

Masteroppgave

Profesjonsrelevant masteroppgave

Studentene skal i 10. semester skrive masteroppgave i enten sosiologi eller statsvitenskap. Masteroppgaven skal bidra til å gjøre studenten til en bedre lærer. Masteroppgaven kan være både disiplin-faglig og/eller fagdidaktisk rettet. Studenten skal selv beskrive profesjons-relevansen.

Hver student skal skrive under en masteroppgaveavtale som blant annet regulerer veiledningsforholdet. Masteroppgaveavtalen skal være levert og signert innen 10. januar i det 10. semesteret av studiet.